

havde begyndt, for at fremkalde Selvstyre og hæve Grønlandernes Kultur. Rink var jo Naturforsker, han var i sin Tid med paa Galatheas Rejse omkring Jorden, men blev under Opholdet ved Nikobar-Øerne syg og kunde derfor ikke følge med paa hele Jordomsejlingen. Han gik kort efter til Grønland og begyndte at studere Naturforholdene der, han fik derved Interesse for Grønland og kom senere ind i Administrationen deroppe. Man kan godt sige om Rink, at han siden Egedes Tid er den Mand, der har arbejdet mest og gjort mest for Grønlanderne, eller man kan sige, han er den eneste, der har gjort noget. Han har søgt ved videnskabelige Skrifter at give Oplysning herhjemme om Grønlands Natur og Befolkning og borgerlige og sociale Forhold. Han studerede grønlandsk for at kunne tale med Fynd om Sagerne og blev dygtig støttet af sin Hustru, Fru Signe Rink, som mange maaske kende fra hendes litterære Virksomhed. Hun talte grønlandsk som en Grønlander, hvad Rink aldrig lærte rigtig selv. Ligeledes var der en Datter, som blev født deroppe, og som nu er gift i Norge. De udgave Værker baade paa Dansk og paa Engelsk. Desværre maa jeg sige, at jeg tror, de vakte mere Opmærksomhed i England end herhjemme.

Den Bog, jeg udgav efter min Hjemkomst, var, som sagt, særlig beregnet paa at vække Regeringens og Rigsdagens Opmærksomhed for Forholdene deroppe, og jeg havde den Tilfredsstillelse, lige efter at Bogen var udkommen, at faa adskillige Henvendelser om Sagen fra Rigsdagsmænd. Men paa Grund af Forholdenes Udvikling herhjemme gik Bogen hurtig af Glemme. Særlig var det mit Ønske at styrke den Bevægelse, Rink havde fremkaldt, for at vække Grønlanderne til Kundskab og Selvstyre og styrke hans Stilling herhjemme overfor Autoriteterne. Rink var nemlig kommen ind ikke ad Embedsvejen men udenfra, og han mødte stærk Modstand. Det er til Ære for de Ministre — jeg husker ikke, hvem det var —, som den Gang vare ved Roret, at de støttede hans Bestræbelser, saa at hans Reformere bleve delvis gennemførte. Men efterhaanden som Interessen svandt og Reaktionen her som andre Steder fik mere Magt, blev ogsaa hans Værk til Dels standset. Det var særlig, som nævnt af den ærede Ordfører, Hørring, der som stiv Bureaukrat modsatte sig dette. Men i det hele taget var Handelsdirektionen imod de vidtgaende Reformere, og nu er der paa mange Omraa-

der, hvis det er rigtigt, hvad der bliver anført, til Dels en Parodi paa de Tilstande, Rink havde tænkt sig at skabe. Jeg haaber, at Resultatet af disse Forhandlinger skal blive, at vi snart komme til at reformere deroppe, saa at Administration og Handel, til Glæde for Befolkningen og for Resten ogsaa til Gavn for den danske Stat, kunne blive skilte.

Uagtet der altsaa er adskillige Anker imod den grønlandske Handels Administration, maa vi dog ikke glemme en Ting, og det er, at det er ved Hjælp af den grønlandske Handels Administration, at den danske Stat har formaet at bevare dette Naturfolk paa en Kyst, hvor saa at sige ingen andre formaa at leve. Det geraader den danske Stat til Ære, at et Naturfolk er blevet bevaret, medens ellers over hele Verden, hvor Naturfolk ere stødt sammen med civiliserede, Naturfolket er gaaet til Grunde. Der har naturligvis været Misbrug, men det Princip, som har været hævdet, at styrke Grønlanderne i deres nationale Erhverv og styrke dem i at bevare deres Levemaade, samtidig med at man bibringer dem Kulturfremskridt, geraader den danske Stat til Ære. Og trods alle Misbrug maa man sige, at den grønlandske Handel i Tidernes Løb nogenlunde har løst sin Opgave.

Allerede for 40 Aar siden var man kommen saa vidt, at man fik et Bogtrykkeri i Grønland. Det var Rink, der skabte det. Han tog en Grønlander med hened, ikke for at vise ham frem, men for at lade ham lære, og han blev Typograf. Rink indrettede saa et lille Bogtrykkeri, og fra dette er der nu i 40 Aar udgaaet Meddelelser redigerede af den samme Mand. Han er, saa vidt jeg ved, døbt Lars Møller, men han kaldtes Akoluk, det er saadan noget som: den ældre Søsters yngre Broder. Naar man spørger en Grønlander om, hvad han hedder, henviser han gerne til en eller anden, af hvem man kan faa det at vide, for han ved det ikke selv. Ogsaa har de det saaledes deroppe, ganske som vi har det henede — hvad jo har givet Anledning til Loven om Navneforandring —, at man kalder Folk for noget andet, end de hedder. Da jeg var deroppe, hed jeg f. Eks. Nikoluk, det vil sige: ham med det syge Ben. Et Par Dage, før vi kom til Land, var jeg nemlig falden ned gennem en Luge og havde forstuvet det ene Ben, saa jeg maatte ligge i Sengen den første Uges Tid. I Modsætning til mig kaldtes min Kollega, som kommanderede, med et grøn-